

Quan només hi resta la vida

en el moment de parir a mans d'estudiants durant la Revolució Cultural; dins l'hospital no trobaren cap metge perquè tots eren empresonats per contrarevolucionaris.

Ge You i Gong Li interpreten el prototipus d'home i dona contemporanis d'aquell estrany país: feren la revolució per casualitat, quan no obligats; acceptaren la fe marxista-maoista sense tenir cap coneixement de filosofia política; acotaren tota la vida el cap sota les directrius del poder fins perdre el que més estimaven... i tot, per sobreviure. Semblaria com si la revolució comunista, tan il·lusionant quan només fou utopia, eliminés tots els valors excepte un: continuar vivint.

Tot i això, la pel·lícula de Zang Yimou no fou especialment novedosa la temporada passada, recordem *Adiós a mi concubina* de Chen Kaige on també hi col·laborà el guionista de *Vivir*: Lou Wein. El paral·lelisme entre aquests dos films és manifest. Uns són actors d'òpera xinesa, l'altre titellaire aficionat i, fonamentalment, en tots dos films es fa un recorregut per la història xinesa recent: el traumàtic pas de l'antic sistema al comunisme, els impetus d'aquest per modernitzar el país durant el "gran salt endavant", els excessos de la "Revolució Cultural" per desembocar en no se sap ben bé què. La gran diferència entre aquestes dues produccions és que mentre Yimou vol mostrar com va sobreviure el poble corrent a les múltiples convulsions polítiques del seu país, Chen Kaige incideix més en l'aspecte repressiu del comunisme, fins arribar a ser pamfletària en certs moments.

Necessitarà moltes pel·lícules més el poble xinès per oblidar els fantasmes del passat? Enguany rebrem la resposta.

JOAN OBRADOR

« La gallina es transforma en ànec, l'ànec en oca, l'oca es transforma en ovella, l'ovella en bou i el bou en el paradís comunista ». Li diu el pobre aristòcrata i ludòpata penedit, protagonista del darrer film de Zang Yimou *Vivir*, al seu petit fill el dia en què, sense saber-ho, el du al sacrifici per la pàtria roja i els plans quinquennals del President Mao. El seu és un dels milions de nins que feren feina voluntària en les fàbriques xineses per bé de la pàtria comunista. Xu Fugui, al principi dels cinquanta, ja s'ha transformat en proletari exemplar, per la força de persuasió de la propaganda del PARTIT i pel seu propi instint d'autoconservació.

Resulta patètica l'escena del seu retrobament amb sa dona després de participar en la guerra civil, primer en favor de l'exèrcit nacionalista i a continuació en el bàndol comunista: "Nosaltres què som? (Si ja no podem ser ni aristòcrates ni titellaires)... Què som?". Ella pensa un poc: "Nosaltres som pobres treballadors comunistes". Ell cerca amb desesperació el certificat de bona conducta que li donà l'exèrcit roig.

"La gallina es transforma en ànec... l'ovella en bou...". Torna a contar l'antiga història al seu nét. "I després?" "Difícil pregunta..." Mirà sa dona buscant el futur. "Tu et faràs gran". S'il·luminà el rostre del vell matrimoni. Xu Fugui i Jiazhen, a principis dels setanta, i com a conseqüència d'una vida duríssima ja han perdut qualsevol tipus de fe en el dogma maoista. Després de la desfeta del seu fill, perdran la seva única filla

FOTOGRAMA DE *VIVIR*